

آرمان ملی: دبیر کانون مرغداران گوشتی کشور با هشدار درباره کاهش دوباره تولید مرغ گفت: قیمت جوجه یک روزه به جای قیمت مصوب ۴۲۰۰ تومانی خود ۷۰۰۰ تومان به فروش می‌رسد. کانون مرغداران گوشتی کشور با ارسال نامه ای مشترک به وزارتخانه های کشاورزی و صنعت درباره کاهش دوباره تولید مرغ در کشور هشدار داده و اعلام کرد قیمت مصوب جوجه یک روزه به وجود افزایش قیمت رسمی از ۲۴۰۰ تومان به ۴۲۰۰ تومان در بازار ۷۰۰۰ تومان به فروش می‌رسد. شرح این نامه در ذیل مطلب آمده است. قیمت جوجه یک روزه از حد اعتدال گذشته و فشار مرغداران در رابطه با برگزاری تجمع اعتراضی نسبت به این مساله بیش از پیش بر کانون انجمن های صنفی مرغداران بیشتر شده است. بنابراین تقاضا می شود که هر چه سریعتر نسبت به کنترل قیمت جوجه یک روزه اعمال نظارت شود.

کف حمایتی قیمت سکه چند است

تسنیم: نایب رئیس اتحادیه طلا و جواهر با بیان اینکه اگر سکه زیر ۱۰ میلیون تومان بیاید، شاهد ریزش در قیمت‌ها خواهیم بود، گفت: چون بازارها تعطیل هستند خریداری برای طلا وجود ندارد و اکثرا فروشنده هستند. محمد کشتی آرای با اشاره به کاهش قیمت طلا و سکه در روزهای اخیر، اظهار داشت: کاهش قیمت‌ها در بازار سکه منجر به کاهش حساب انواع سکه بهار آزادی شده است. حساب سکه امروز ۱۵۰ هزار تومان شد. او درباره درج قیمت‌های زیر ۱۰ میلیون تومان برای سکه بهار آزادی طرح جدید اینطور گفت که بازار طلا و سکه تعطیل است و هیچکس هنوز روی این قیمت‌ها سکه را نفروخته است. او تأکید دارد که سکه ۹ میلیون رانمی‌فروشد و فقط این قیمت‌ها در سایت‌ها اعلام شده است. ممکن است در این قیمت‌ها سکه را از مردم بخرند ولی قیمت فعلی سکه بالای ۱۰ میلیون است و اگر واحد صنفی باز باشد، روی همین قیمت‌ها سکه را می‌فروشد.

مبلغ وام کرونا باید افزایش یابد

ایسنا: یک کارشناس حوزه کار معتقد است مبلغ وام کرونا باید بیشتر و مدت بازپرداخت آن طولانی تر باشد تا صاحبان مشاغل و نگاه‌ها از آن استقبال کنند. حمید حاج اسماعیلی در ارزیابی علت استقبال کم از تسهیلات حمایتی کرونا اظهار کرد: در بحث حمایت از کسب و کارها انتظار می‌رفت کمک‌ها و حمایت‌ها بیشتر از این باشد چون تنها وام موثر نیست از طرفی این وام هم مبلغش کم بود و هم باید با سود پرداخت می‌شد لذا استقبال زیادی از آن نشد. او ادامه داد: معمولاً کمک‌هایی که بیشتر کشورها در حوزه کرونا صورت دادند با بهره صفر درصد بود تا فشار به بنگاه‌ها و تولیدکنندگان وارد نیاید ولی این رویه در کشور ما به دلیل محدودیت‌های مالی اجرا نشد. متأسفانه مشکلاتی هم که در حوزه بانکی با آن روبه رو هستیم مزید بر علت شده تا شرایط آسان و ارزانی برای استفاده تولیدکنندگان و بنگاه‌ها، تسهیلات حمایتی کرونا فراهم نشود.

خرید گندم با مشارکت شبکه تعاونی‌ها

آرمان ملی: یک مقام مسئول گفت: شبکه تعاونی‌های روستایی و کشاورزی در خرید گندم و دانه‌های روغنی مشارکت خواهند کرد. افسر دیر، مدیر عامل اتحادیه مرکزی تعاونی‌های روستایی گفت: وزیر جهاد کشاورزی بر حضور فعال شبکه تعاونی‌های روستایی و کشاورزی در خرید گندم و دانه‌های روغنی تأکید کرده است. وی اضافه کرد: بر این اساس و با توجه به ظرفیت‌های تعاونی‌های روستایی و کشاورزی و هماهنگی‌های انجام شده با شرکت بازرگانی دولتی و مدیران سازمان جهاد کشاورزی استان‌ها مقرر شد شبکه تعاونی‌های روستایی و کشاورزی برای خرید محصولات کشاورزی شامل گندم و دانه‌های روغنی به صورت فعال اقدام کنند. وی از آمادگی کامل مراکز خرید تعاونی‌های روستایی و کشاورزی برای انجام این خریدها خبر داد.

هدف گذاری برای تولید ۱.۲ میلیون خودرو

ایران‌نا: بررسی مهمترین برنامه‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت در سال ۱۴۰۰ حاکی از برنامه‌ریزی برای تولید یک میلیون و ۲۰۰ هزار دستگاه انواع خودروی سواری و وانت است. با توجه به تولید ۹۸۴ هزار و ۲۰۰ دستگاه انواع سواری و وانت در سال ۹۹، رشد ۲۱.۹ درصدی در این بخش پیش‌بینی شده است. در بخش تولید اتوبوس، مینی‌بوس و ون نیز برای تولید هشت هزار و ۹۶۸ دستگاه از این خودروها برنامه‌ریزی شد. این در حالی است که پارسل خودرو سوزان داخلی در مجموع فقط یک هزار و ۸۷۳ دستگاه از این وسایل نقلیه تولید کرده بودند و بر این اساس رشد ۳۷۸ درصدی در این بخش پیش‌بینی شده است. در بخش تولید تایر نیز دستیابی به تولید ۳۳۰ هزار تنی برنامه‌ریزی شد که در مقایسه با رکورد تولید ۲۷۸ هزار و ۲۰۰ تنی به دست آمده در سال ۹۹، رشد ۱۸.۶ درصدی هدف گذاری شده است.

«آرمان ملی» گزارش می‌کند:

نرخ گذاری دستوری ارز؛ تکرار خطا

◀ نرخ گذاری دستوری سکوی پرش رانتخواران ارزی

آرمان ملی: با تداوم روند کاهش قیمت ارز در روزهای گذشته که بیشتر تحت تاثیر مذاکرات برجامی و احتمال حذف تحریم‌ها در حوزه‌های مختلف ایجاد شده اظهارات ضد و نقیضی را در خصوص این بازار شاهد هستیم به گونه‌ای که برخی از کارشناسان معتقدند در صورت اجرای برجام و رفع تحریم‌های پولی و بانکی قطعاً بازار ارز سقوط بیش از ۴۰ درصدی را تجربه خواهد کرد و در اینصورت با توجه به اینکه دولت بودجه خود را با دلار ۱۷ هزار تومانی بسته احتمال مقابله با کاهش قیمت‌ها از طریق نرخ گذاری دستوری دور از انتظار نخواهد بود.

موضوعی که برخی تحلیلگران با مقایسه تجربه برجامی دولت در سال‌های گذشته معتقدند تجربه نشان داده در اولین مذاکرات برجامی که با ورود هیات مختلف تجاری اقتصادی همراه بود اما نگرانی بانک‌های جهانی از جرایم آمریکا باعث شد تا وضعیت مبادلات چندان تغییر یابد و نرخ ارز نیز تنها کاهش ۱۰ تا ۱۵ درصدی را تجربه کرد، بنابراین در شرایطی که اقتصاد کشور با مشکلات پیچیده تری دست به گریبان است نمی‌توان انتظار سقوط دلاری بیش از ۱۰ تا ۱۵ درصد را داشت و اساساً ارزش ریال در این بازه قرار دارد. به گفته کارشناسان مقابله دولت در مقابل کاهش نرخ ارز چندان توجیه پذیر نیست، چراکه در اینصورت امکان تأمین نیازهای بودجه‌ای از روش‌های دیگری همچون اوراق قرضه و رونق تولید فراهم خواهد شد. ضمن آنکه به نظر می‌رسد اگر تمایلی برای قیمت گذاری دستوری وجود داشته باشد تعیین نرخ پایین‌تر از قیمت واقعی است که دولت از آن به عنوان دستاوردی در کارنامه خود یاد کند. اگر چه این تصمیم مجدداً به سکوی پرشی برای رانت خواران ارزی مبدل خواهد شد. در این رابطه میثم راد پور کارشناس بازار پولی و سرمایه به «آرمان ملی» می‌گوید: در زمانی که نخستین برجام امضا می‌شد نرخ ارز در بازه قیمتی ۳۷۰۰ تومان قرار داشت و در آن زمان مبادلات تجاری با برخی بانک‌های خارجی انجام می‌شد و منابع ارزی نیز مستهلک نشده بود اما در نهایت بازار ارز کاهش ۱۰ تا ۱۵ درصدی را تجربه کرد. وی در ادامه افزود: مقایسه مذاکرات کنونی با آن زمان نشان می‌دهد شرایط پیچیده تری بر اقتصاد حاکم است. از سوی دیگر تورم بیش از ۴۰ درصدی و رشد نقدینگی نیز از عواملی است که بر برابری ریال در برابر دلار تاثیر خواهد گذاشت بنابراین نباید انتظار کاهش بیش از تجربه

قبلی را در صورت تکرار روند گذشته داشت. این کارشناس پولی و ارزی در پاسخ به وضعیت بازار ارز در صورت رفع تمامی تحریم‌ها و گشایش در مبادلات اقتصادی گفت: آنچه مسلم است در صورت تغییرات اساسی در شاخص‌های اقتصادی ریزش ارز بیش از ۴۰ درصد اجتناب‌ناپذیر خواهد بود از سوی دیگر خرده سرمایه‌ها کاهش پیدا خواهد کرد و با کاهش نقدینگی روند تورمی نیز با افت قابل ملاحظه‌ای همراه خواهد شد. وی در پاسخ به احتمال مقاومت دولت در برابر کاهش نرخ ارز به واسطه تأمین کسری خواهد بود نیازهای بودجه‌ای خود را از محل‌های دیگری همچون مقاومت دولت در برابر کاهش نرخ ارز به واسطه تأمین کسری خواهد بود نیازهای بودجه‌ای خود را از محل‌های دیگری همچون تولید دولت دلیلی برای بالا نگه داشتن نرخ ارز ندارد، چراکه قادر خواهد بود نیازهای بودجه‌ای خود را از محل‌های دیگری همچون فروش اوراق قرضه و روش‌های دیگر تأمین کند. رادپور با عنوان اینکه بازار ارز هیچگاه به طور کامل آزاد نبوده است، گفت: بازار ارز همواره از طریق دخالت بانک مرکزی در تزریق منابع کنترل شده است، بنابراین در حال حاضر و با فرض اینکه تجربه مشابه برجام قبلی تکرار خواهد شد احتمال اینکه دولت نسبت به نرخ گذاری دستوری برای پایین نگه داشتن ارز اقدام کند دور از انتظار نیست اما قطعاً همچون گذشته شاهد دوگانگی قیمت‌ها و سودجویی عده‌ای از رانت حاصل از تفاوت نرخ‌ها خواهد بود.

دلار زیر ۲۰ هزار تومان نخواهد آمد

جعفر عزیزی، تحلیلگر بازار سرمایه نیز در این رابطه می‌گوید: منبای تعیین نرخ ارز بر اساس محاسبات علمی است و اظهار نظرهایی مبنی بر افت قیمت ارز هیچ پشتوانه علمی ندارد؛ این در حالی است که روش‌های علمی محاسبه‌ای متفاوتی برای تعیین نرخ ارز وجود دارد؛ به نحوی که مدل‌های مختلف اقتصادی اعم از مدل مارشال لرنر، بیگ مک و مدل‌هایی که تراز تجاری کشور در آن مورد محاسبه قرار می‌گیرد؛ ضمن اینکه تورم هر کشور سالانه حساب می‌شود و بر مبنای آن نرخ برابری ارز

تابستان پر عطشی در راه است؛ جیره بندی و نگرانی از تاملین آب مورد نیاز کشور

جیره بندی و نگرانی از تاملین آب مورد نیاز کشور

کن با ظرفیت ۱۰ هزار مترمکعب در شبانه روز را در زاهدان وارد مدار کردیم، در اصفهان وضعیت سد چندان مطلوب نیست، سامانه دوم آبرسانی را پیگیری می‌کنیم که تا اواسط خرداد وارد مدار شود و بتوانیم بخشی از کمبود راز از آن طریق جبران کنیم؛ زمانی که وضعیت سد زاینده رود خوب نباشد، تعداد زیادی از شهرها همچون یزد و شهرهای مسیر از این مساله متاثر می‌شوند. او با اشاره به اهمیت مدیریت مصرف در این بخش‌ها گفت: ما نیز با مدیریت فشار و اقدامات دیگر سعی بر مدیریت این مساله داریم و امیدواریم که با همکاری مشترک کان با مشکل جدی مواجه نشویم و بتوانیم پیکر را بدون مشکل پشت سر بگذاریم. معاون راهبردی و نظارت بر بهره‌برداری شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور با اشاره به وضعیت منابع آبی در کلان شهرهای کشور نیز گفت: در برخی از کلان شهرها با کمبود منابع آبی مواجهیم، به طور مثال در سیستان و بلوچستان امسال تنها پایدارسازی برقی، تکمیل طرح‌های نیمه تمام، حفر و تکمیل چاه و ساخت مخزن می‌شود. به گفته او، بخش زیادی از این طرح‌ها شروع شده و به بهره‌برداری رسیده است و بخشی به باقی مانده نیاز به اعتباری دارد که اگر ۷۰۰۰ میلیارد تومان از بیوست بودجه تخصیص یابد، می‌توانیم این طرح‌ها را تا شروع اول تابستان

به بهره برداری برسیم. معاون راهبردی و نظارت بر بهره‌برداری شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور با اشاره به وضعیت منابع آبی در کلان شهرهای کشور نیز گفت: در برخی از کلان شهرها با کمبود منابع آبی مواجهیم، به طور مثال در سیستان و بلوچستان امسال تنها پایدارسازی برقی، تکمیل طرح‌های نیمه تمام، حفر و تکمیل چاه و ساخت مخزن می‌شود. به گفته او، بخش زیادی از این طرح‌ها شروع شده و به بهره‌برداری رسیده است و بخشی به باقی مانده نیاز به اعتباری دارد که اگر ۷۰۰۰ میلیارد تومان از بیوست بودجه تخصیص یابد، می‌توانیم این طرح‌ها را تا شروع اول تابستان

با اشاره به اقدامات صورت گرفته برای مقابله با این شرایط گفت: در شهرهای اولویت‌دار در شش محور اقدام به انجام عملیات کردیم که شامل، اصلاح و بازسازی و ارتقای تجهیزات سامانه‌ها، ارتقای کیفی آب در مکان‌هایی که تأمین آب به لحاظ کمی مشکل ندارد، پایدارسازی برقی، تکمیل طرح‌های نیمه تمام، حفر و تکمیل چاه و ساخت مخزن می‌شود. به گفته او، بخش زیادی از این طرح‌ها شروع شده و به بهره‌برداری رسیده است و بخشی به باقی مانده نیاز به اعتباری دارد که اگر ۷۰۰۰ میلیارد تومان از بیوست بودجه تخصیص یابد، می‌توانیم این طرح‌ها را تا شروع اول تابستان

یادداشت

ضرب فزاینده نقدینگی به ۷/۸ درصد رسید

وحید شفاقی
اقتصاددان

تورم اقتصاد ایران از دهه ۵۰ هجری شمسی شروع شده است؛ در دهه ۴۰ میانگین تورم ۱/۶ درصد بوده است ولی به یکباره تورم در دهه ۵۰ به ۱۳/۵ درصد افزایش یافت. در دهه ۶۰ میانگین تورم ۱۸/۱ درصد، دهه ۷۰ معادل ۲۴/۴ درصد، دهه ۸۰ معادل ۱۴/۷ درصد و دهه ۹۰ معادل ۲۴ درصد بوده است. در دهه ۹۰ مشابه دهه ۷۰ بالاترین میانگین تورم اقتصاد ایران از دهه ۴۰ به بعد ثبت شده است، شروع تورم در اقتصاد ایران از دهه ۵۰ بوده است، طبق نظریه‌های پولی یکی از مهمترین ریشه‌های تورم، رشد نقدینگی است؛ این در شرایطی بوده که بررسی ریشه‌های رشد نقدینگی نشان می‌دهد میانگین رشد نقدینگی در دهه ۴۰ معادل ۱۷/۲ درصد بوده که در دهه ۵۰ این رقم به یکباره به ۳۱/۶ درصد رسیده است. ضمن اینکه میانگین رشد نقدینگی در دهه ۶۰ معادل ۱۷/۸ درصد، دهه ۷۰ معادل ۲۷/۱ درصد، دهه ۸۰ معادل ۲۸/۲ درصد و دهه ۹۰ معادل ۲۷/۸ درصد بوده است. این آمار نشان می‌دهد که از دهه ۵۰ رشد نقدینگی شتاب گرفته است. بالاترین رشد نقدینگی را در دهه ۵۰ داشتیم. ضمن اینکه از دهه ۷۰ به بعد نیز رشد نقدینگی نسبت به شرایط اقتصاد کشور بالا بوده است. یکی از علل تورم بالا بودن ضرب فزاینده نقدینگی است، رشد نقدینگی در ادبیات اقتصادی برابر است با ضرب فزاینده نقدینگی در رشد پایه پولی، به این معنی که اگر یک تومان پول پر قدرت منتشر شود، ضرب در ضرب فزاینده می‌شود و رشد نقدینگی را به همراه دارد؛ در دهه ۴۰ ضرب فزاینده نقدینگی ۲/۴ درصد بوده که در دهه ۵۰ این رقم به ۲/۶ درصد، دهه ۶۰ به ۱/۷ درصد، دهه ۷۰ به ۲/۶ درصد، دهه ۸۰ به ۴/۱ درصد و دهه ۹۰ به ۶ درصد رسیده است. ضرب فزاینده نقدینگی الان ۷/۸ درصد است؛ این یعنی هر یک تومانی که بانک مرکزی در این شرایط چاپ کند، نقدینگی ۷/۸ برابر می‌شود؛ به عبارت دیگر اگر بانک مرکزی یک تومان منتشر کند و پایه پولی را بالا ببرد نقدینگی حدوداً هشت برابر می‌شود. ضرب فزاینده در سال‌های اخیر به وضعیت پایه پولی افزایش چشم‌گیری داشته به صورتی که از دهه ۷۰ به بعد بصورت میانگین رشد پایه پولی بالای ۲۰ درصد بوده است، بنابراین آمار نشان می‌دهد که یکی از علل تورم در اقتصاد ایران، رشد نقدینگی و رشد پایه پولی بوده است که در کنار آن ضرب فزاینده نقدینگی نیز نقش بالایی داشته است. به همین دلیل خیلی از اقتصاددانان معتقدند که اگر می‌خواهیم تورم را در اقتصاد ایران کنترل کنیم باید رشد نقدینگی هدفگذاری شده در دهه ۲۰ درصد برسد؛ این هدفگذاری را اتحادیه اروپا هم دارد ضمن اینکه بسیاری از کشورها برای رشد نقدینگی در اقتصادشان هدفگذاری انجام داده و براساس آن عمل می‌کنند. در اقتصاد ایران با این وضعیت اگر قصد کنترل تورم را داشته باشیم حتماً باید رشد نقدینگی را زیر ۲۰ درصد هدفگذاری کنیم، متناسب با این هدفگذاری باید ضرب فزاینده و رشد پایه پولی نیز هدفگذاری شود، چراکه رشد نقدینگی برابر است با ضرب فزاینده ضرب در رشد پایه پولی؛ این نظریه به پولیون در اقتصاد است آنها معتقدند رشد قیمت کالاها و خدمات در اقتصاد برابر است با رشد نقدینگی منهای رشد اقتصادی؛ البته اگر سرعت گردش پول را ثابت در نظر بگیریم طبق نظریه پولیون و با توجه به رشد نقدینگی ۲۷/۸ درصدی در دهه ۹۰ منهای رشد صورتی، باید منتظر تورم ۲۷-۲۸ درصدی باشیم؛ این نظریه می‌گوید رشد نقدینگی منهای رشد اقتصادی برابر با رشد قیمت کالاها و خدمات تأمین تورم است. طبق این نظریه ما باید رشد نقدینگی را کاهش دهیم یا رشد اقتصادی را بالا ببریم تا بتوانیم تورم را مهار کنیم؛ اما در دهه ۹۰ رشد اقتصادی صفر درصد بوده است و برای اقتصادی که رشد اقتصادی آن صفر درصد است و شرایط رکود اقتصادی دارد و طرف عرضه آن با مشکل مواجه است، رشد نقدینگی ۲۷-۲۸ درصدی به معنای رشد ۲۸-۲۷ درصدی قیمت کالاها و خدمات (تورم) است. ضمن اینکه در دهه ۹۰ ضرب فزاینده خیلی بالا رفته است و هر ریالی که منتشر شود نقدینگی ۸ برابر می‌شود.

نیم‌نگاه

احتمال رشد دورقمی اقتصادی بارف تحریم‌ها

آرمان ملی: رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و سوئیس اظهار داشت: من اعتقاد دارم که اگر بخش خصوصی واکسن وارد کند خودش نباید پخش کند بلکه باید در اختیار وزارت بهداشت قرار دهد، اینجا باید حس ملی‌گرایی و نوع‌دوستی خود را به خوبی نشان دهیم. شریف نظام مافی در مورد امکان لغو تحریم‌ها علیه ایران و تأثیر آن بر اقتصاد کشور اظهار کرد: بر اساس اخباری که از وین می‌رسد، لغو تحریم‌ها وارد یک مرحله جدی شده است. برداشته شدن در مرحله اول می‌تواند ارتباطات بانکی ما را تسهیل کند و نهایتاً پول‌های بلوکه شده ایران را آزاد کند. این پول‌ها می‌تواند به چرخه صنعت و اقتصاد کشور کمک کند. من این خبر را به فال نیک می‌گیرم و فکر می‌کنم اگر برداشته شدن تحریم‌ها واقعی باشد، گشایش بسیار خوبی در اقتصاد خواهیم داشت و رشد دورقمی در GDP را داشته باشیم. وی گفت: البته این موضوع حتماً نیاز به راستی‌آزمایی داریم تا شرکت‌ها و نهادهای بین‌المللی در ایران کار می‌کنند بعداً مورد مواخذه قرار نگیرند و جریمه نشوند. این موضوع بسیار مهم است و مطمئناً شرکت‌های بین‌المللی نیز در این مورد حساسیت زیادی نشان خواهند داد. هر سرمایه‌گذاری که بخواهد وارد ایران شود این دغدغه را خواهد داشت که در ۲۰۲۴ دولت آمریکا می‌تواند دوباره به طرف جمهوری خواه‌های افراطی برگردد که فشار حداکثری را مدنظر دارند. مافی همچنین اضافه کرد: لایحه‌ای در سنای آمریکا وجود دارد که جمهوری خواهان در پی تصویب هستند، طبق این لایحه محدودیت‌هایی می‌تواند ایجاد شود که دولت بایدن به هیچ عنوان نتواند تحریم‌ها را لغو کند. یعنی به نوعی تحریم ایران جزوی از قانون آمریکا شود و هیچ رئیس جمهوری نتواند آنها را لغو کند مگر اینکه مجلس سنا به آن رای دهد. خوشبختانه الان جمهوری خواهان افراطی برای تصویب این لایحه رای کافی ندارند ولی هیچ دلیلی ندارد که در انتخابات بعدی در سنای آمریکا اکثریت نداشته باشند. این خطر همیشه برای ما وجود دارد که فقط نمی‌آید حاکمیت طرف مقابل ما به برجام می‌خواهد و نمی‌داند دیگر بسیار تحت نفوذ دشمنان منطقه‌ای ما هستند. رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و سوئیس در مورد واردات واکسن کرونا توسط بخش خصوصی و انتقادات مطرح شده در این مورد گفت: هر شرکتی حتی ماسک‌فروش هم نتواند واکسن وارد کند باید اجازه واردات دهیم، ما از نقطه بحرانی عبور کرده‌ایم، خانواده‌های ایرانی در حال دست دادن عزیزانشان هستند، در این شرایط من فکر می‌کنم که باید مجوز واردات داده شود.